

Π Ρ Ο Σ Φ Ω Ν Η Σ Ι Σ

Υ Π Ο

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Α. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ

Τὸ Ναυτικὸν Μουσεῖον ἐν τῇ προσπαθείᾳ, ὅπως κινήσῃ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Κοινοῦ, ὀργανώνει σήμερον * συμφώνως τῷ καταστατικῷ του, τὴν δευτέραν διάλεξιν ἀπὸ τῆς λειτουργίας του.

Εἶναι γνωστοὶ οἱ ἀγῶνες, οἵτινες κατεβλήθησαν ἀπὸ ἐπταετίας διὰ τὴν δημιουργίαν τοῦ Ναυτικοῦ Μουσείου καὶ τὰ στάδια ἀπογοητεύσεων καὶ ἐλπίδων, τὰ ὅποια διήλθεν ἡ προσπάθεια τῶνσχόντων τὴν πρωτοβουλίαν ταύτην.

Ἡ σκέψις περὶ δημιουργίας Ναυτικοῦ Μουσείου δὲν ἦτο βεβαίως νεοφανής. Κατ' ἐπανάληψιν κατεβλήθησαν προσπάθειαι περὶ ἰδρύσεώς του ὑπὸ Πειραιωτῶν.

Ὅπως δῆποτε, χάρις εἰς τὴν ἀμέριστον συνδρομὴν τοῦ Βασιλικοῦ Ναυτικοῦ καὶ ἰδιαίτερος τοῦ Ἀρχηγοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου Ναυτικοῦ Ἀντιναύαρχου κ. Πύρρου Λάππα, ἐπετεύχθη ἡ ἴδρυσις καὶ ἡ λειτουργία τοῦ Ναυτικοῦ Μουσείου.

Βεβαίως δὲν δύναται νὰ λεχθῇ ὅτι τὸ Ναυτικὸν Μουσεῖον, ὡς ἔχει σήμερον, ἀνταποκρίνεται εἰς τὴν ἔνδοξον καὶ μακροαίωνα ναυτικὴν ἱστορίαν τῆς Ἑλλάδος. Εἶναι ἐπιβεβλημένον νὰ ἀνέλθῃ τοῦτο εἰς τὴν περιοπὴν, ἣτις τῷ ἀρμόζει. Προκαλεῖ μελαγχολίαν τὸ νὰ βλέπῃ τις χώρας στερουμένας ναυτικῆς ἱστορίας, νὰ παρουσιάζουν πλούσια εἰς ἐμφάνισιν Ναυτικὰ Μουσεῖα, ἐνῶ ἡμεῖς, μόλις πρὸ τριετίας κατωρθώσαμεν νὰ ἰδρύσωμεν τμηματικῶς τὸ ὑφιστάμενον.

Ἡ ἀσύγνωστος αὕτη ἀδιαφορία τοῦ Κράτους εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα σήμερον ἅπαντα ἀνεξαιρέτως τὰ ὑφιστάμενα Μουσεῖα ἐν τῇ πρωτεύουσῃ καὶ ταῖς ἐπαρχίαις, νὰ κατέχωσι ναυτικὰ κειμήλια ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων καὶ τῆς συγχρόνου Ἑλλάδος. Δύναται νὰ φαντασθῇ τις τὸ Ναυτικὸν Μουσεῖον θὰ ἀπετέλουν ἅπαντα ταῦτα συγκεντρούμενα ἐπὶ τὸ αὐτό.

Δημοσιογραφήσας πρὸ ἔτους ἔρριψα τὴν ιδέαν ταύτην, ὡς καὶ ἑτέραν τὴν ὁποίαν πρεσβεύω, ὅτι τὰ πολεμικὰ ἐν γένει κειμήλια θὰ ἔπρεπε νὰ χαρακτηρισθῶσιν ὡς Ἐθνικὰ καὶ νὰ μὴ δύνανται νὰ ἀπο-

* Τὴν 2αν Νοεμβρίου 1956, ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ ἐν Ἀθήναις Φιλολογικοῦ Συλλόγου «Παρνασσού».

τελῶσιν ιδιοκτησίαν ιδιωτῶν. Νὰ γίνῃ δηλαδή καὶ τὸ ἀνάλογον πρὸς τὰς ἀρχαιότητας. Τὸ ἀποτέλεσμα ἦτο νὰ προκληθῶσιν ἔντονοι διαμαρτυρίαι ὑπὸ τῶν κατεχόντων. Πάντως δὲν ἀποθαρρυνόμεθα· καταβάλλομεν κάθε προσπάθειαν καὶ εὐελπιστοῦμεν. Ἡ ἀρχὴ ἐγένετο καὶ ἡ ἀρχὴ εἶναι τὸ ἡμισυ τοῦ παντός. Κάποτε θὰ ἐνδιαφερθῆ καὶ τὸ Κράτος καὶ ἡ ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία, θὰ ἀκολουθήσῃ τὸ παράδειγμα τῶν ἐπιφανῶν Ἑλλήνων εὐεργετῶν. Ἦδη ἄλλως τε πρόκειται νομοθετικῶς τὸ Ναυτικὸν Μουσεῖον νὰ τεθῆ ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐποπτείαν τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης – Γ.Ε.Ν. διὰ τὰ ἀναγόμενα εἰς τὸ Πολεμικὸν Ναυτικόν, καὶ τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας διὰ τὸν τομέα τοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτικοῦ.

Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον προέχει σήμερον εἶναι ἡ ὀριστικὴ στέγασις τοῦ Ναυτικοῦ Μουσείου, τοῦ ὁποίου ἔδρα ὁμοφώνως ὠρίσθη ὁ Πειραιεύς, ὁ ἱστορικὸς αὐτὸς λιμὴν τῆς ἀρχαιότητος, μὲ τὰ διασφζόμενα ἐλάχιστα δυστυχῶς κειμήλια τῶν ναυτικῶν ἐγκαταστάσεών του.

Τὸ οἶκημα εἰς τὸ ὁποῖον στεγαζόμεθα δὲν εἶναι τὸ ἐνδεδειγμένον οὐδὲ ἐπαρκεῖ. Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ οἰκονομικῆς πλευρᾶς ἀντιμετωπίζομεν δυσχερείας, αἵτινες ὀλίγου δεῖν νὰ κατέληγον εἰς διάλυσιν τοῦ ὑφισταμένου Ναυτικοῦ Μουσείου. Πόρους ἰδίου δὲν διαθέτει τοῦτο διὰ νὰ ἀντιμετώπισῃ τὸ ἐνοίκιον. Ὁ Δῆμος Πειραιῶς, ὅστις μᾶς προέτρειπεν εἰς τὴν ἐνοικίασιν τοῦ κτιρίου, ἀνέλαβε τὴν καταβολὴν τοῦ ἡμίσεος μισθώματος, ἀλλὰ καὶ τοῦτο μετὰ δυσχερείας πραγματοποιεῖται, λόγῳ τῶν οἰκονομικῶν δυσχερειῶν, τὰς ὁποίας ἀντιμετωπίζει.

Σχέδια περὶ ὀριστικῆς ἐγκαταστάσεως πολλὰ ἐγένοντο. Τὸ σοβαρώτερον εἶναι τελευταία μελέτη καὶ πρότασις τοῦ Δήμου Πειραιῶς περὶ ἐκχωρήσεως τοῦ σημερινοῦ Δημαρχείου, τοῦ ἱστορικοῦ πλέον «Ρολογιοῦ», καὶ χρησιμοποίησεως τοῦ Τινανείου Κήπου δι' ἐναπόθεσιν τῶν βαρέων ἐκθεμάτων τοῦ Ναυτικοῦ Μουσείου ἐν ὑπαίθρῳ. Καὶ ἡ ἰδέα καὶ τὰ σχέδια, τὰ ὁποῖα ἐπεξεργάσθη ὁ Δῆμος εἶναι ἱκανοποιητικά. Ἀλλ' ἔρχεται τὸ οἰκονομικὸν μέρος, τὸ ὁποῖον πρὸς τὸ παρὸν δὲν δύναται νὰ ἀντιμετωπισθῆ. Κάποτε ὅμως θὰ εὔρη τὴν λύσιν του, διότι αἱ ὑπηρεσίαι τοῦ Δήμου δὲν δύνανται νὰ ἐξυπηρετηθῶσι πλέον ὑπὸ τοῦ «Ρολογιοῦ».

Ἐπαναλαμβάνω, ὅτι δὲν ἀποθαρρυνόμεθα. Τὸ ἐνδεικνυόμενον ἐνδιαφέρον βαίνει αὐξανόμενον. Εἶναι χαρακτηριστικόν, ὅτι ἐνῶ ἐθεσπίσαμεν ἀντίτιμον εἰσόδου διὰ τοὺς ἐπισκέπτας τοῦ Ναυτικοῦ Μουσείου πρό τινος, ἐνῶ ἀρχικῶς ἡ εἴσοδος εἰς αὐτὸ ἦτο ἐλευθέρη, ἐν τούτοις οἱ ἐπισκέπται αὐξάνονται, καὶ εἵχομεν τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν 150 ἐπισκέπτας.

Περαίνων ἐπιθυμῶ νὰ εὐχαριστήσω ἐκ μέρους τῆς Ἑλληνικῆς
Θαλασσίας Ἑνώσεως καὶ τοῦ Ναυτικοῦ Μουσείου τὸν Φιλολογικὸν
Σύλλογον «Παρνασσόν», διὰ τὴν παρασχεθεῖσαν φιλοξενίαν καὶ τὸ
εὐγενὲς ἀκροατήριον, τὸ ὁποῖον μᾶς ἐνισχύει εἰς τὴν προσπάθειάν μας,
προσελθὸν κατὰ τὴν ἑσπέραν ταύτην ἀθρόως, διὰ νὰ ἀκούσῃ τὴν διά-
λεξιν τοῦ Ἐφόρου τῶν Ἱστορικῶν ἔρευνῶν τοῦ Ναυτικοῦ Μουσείου κ.
Ἀνδρέου Παπαγιαννοπούλου - Παλαίου, τὸν ὁποῖον πα-
ρακαλῶ νὰ ἀνέλθῃ εἰς τὸ βῆμα.

Δ. Α. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ
(† 11 Σεπτεμβρίου 1957)